

Otte og tyvende Mode.

Torsdagen den 16de Januar Kl. 1.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Siden forrige Møde er omdelt: „13de Marsberetning om det kongelige Blindeinstitut for Skoleaaret 1871—72“, som ved Skrivelse af 15de ds. fra Rikse- og Undervisningsministeriet er sendt hertil.

Efter Dagsordenen gif man derpaa over til:

Første Behandling af „Forflag til Lov angaaende Landboernes Forpligtelse til at yde Pligtkjørsler og Pligtarbejde i offentlige og kommunale Diemed m. m.“

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Spalte 1127 ff.)

L. Varsen: Det her forelagte Lovforslag, der i sine væsentligste Grundtræk er det samme som det, der ifjor forelagdes Rigsdagen, hviler som det vil ses, paa den Grundtanke, at den tilbageblevne Del af det Arbejde, som Sogneboerne uden Bederlag yde Kommunerne, i en vis Forstand afløses eller saa at sige i det Hele beregnes i Penge. Jeg tror nu ikke, det for Tiden er heldigt at faae en Ordning, som gaar ud paa at afløse alt Naturalarbejde, og jeg tror det saa meget mindre, som det staar saaledes for mig, at det, hvis vi i Fremtiden skulle komme til det Resultat mere og mere at faae alle Sogneboernes Udgifter til Kommunerne beregnede i Penge, ikke vil være rigtigt at vedtage en Lov som denne, før vi have faaet, hvad der saa ofte har været Tale om her i Thinget, nemlig en Ordning af den kommunale Bestatning. Jeg skal strax, da jeg ifjor ikke var saa heldig at komme til at udtale mig om Loven, erklære, at jeg er en Modstander deraf, om end ikke i den Betydning, at jeg, som der var Tale om ved den Sag, vi nylig havde til Behandling, skulde ville negte Lovforslaget Overgang til anden Behandling. Jeg mener vel ikke, at denne Sag har den Betydning som den, vi sidst behandlede, men jeg tillægger den dog en forholdsvis ikke ringe Betydning for den hele kommunale Styrelse. For det Første forekommer det mig meget uheldigt, at Sogneraadet bliver paa- byrdet endnu mere, jeg tør nok sige overordentlig

meget mere Arbejde, end det hidtil har haft. Det staar for mig, som om vi navnlig i Begyndelsen af den kommunale Selvstyrelses Tid maa være meget forsigtige med at overlæsse Kommunerne, og i Særdeleshed vil det jo blive Sogneraadets Formand, som kommer til at trække Læsset. Det forekommer mig, at det Arbejde, som herved vil komme over paa Sogneraadet og navnlig paa dets Formand, er saa betydeligt, at vi for Tiden ikke bør gaa til at gjøre et saadant Skridt. — Hvad Lovforslagets Enteltheder angaar, skal jeg tillade mig nærmere at paavise min Opfattelse af dem. Jeg har i det Hele den Opfattelse af Lovforslaget, at det er meget upraktisk, at noget af det er fuldstændig uigjennemførligt og tildels ogsaa uretferdigt. — Hvad Entelthederne angaar, skal jeg begynde med § 2. Deri er det bestemt, at Bestillingen som Snefoged i Fremtiden skal være en Lønnet Bestilling, men dette anser jeg for ikke at være rigtigt. Skal der være nogen virkelig Alvor og Betydning i vor kommunale Selvstyrelse og den Selvstændighed, der er overladt til Kommunerne, mener jeg, at det strengt maa overholdes, at de kommunale Bestillingsmænd maa være uløn- nede. Er det ikke Tilfældet, faae vi en anden Ud- gabe af nye Embedsmænd, som jeg ikke under i Kommunerne. Snefogdens Bestilling er hidtil- dags omtrent gaaet paa Omgang blandt samtlige Gaardmænd, og saavidt mig bekendt er der ingen- finde i min Egn yttret Klage over, at denne Bes- tilling var for besværlig; naar En havde over- staaet den, var han i Reglen færdig dermed for sin Tid, og andre Sogneboere kom da til at bære denne Byrde. Jeg mener derfor, at man ikke skal gaa til at oprette nye lønede kommunale Bes- tillingen; men det er netop denne Ordning som Lovforslaget foreskriver i sin § 2. — I § 3 heb- der det, at Snefastningsarbejdet i Reglen helt eller delvis skal udføres ved Entreprise eller ved leiede Fjolk, men dette anser jeg for at være uigjennem- førligt, i alt Fald i min Egn. Sagen er nemlig den, at Snefastningsbyrden er saa overordentlig, og at det er af saa stor Bigtighed at faae Veiene ryddede i rette Tid, at næsten alt det arbejdsdyg- tige Mandskab, haade Gaardmænd, Husmænd og alt andet Mandskab, der kan staffles til Veie i Kom- munen, maa med Skovlen paa Nækken møde, naar der er faldet stærk Sne, og maa hjælpe til. Saa- vidt mig bekendt, har man dog ikke mærket, at Nogen har besværet sig over, at Fjolk saaledes maa tage fat. Der er noget Traditionelt i denne Maade at besørge Snefastning paa, og jeg tror ikke, det er heldigt at gaa ind paa en anden Ordning.